

ΚΩΣΤΑΣ ΓΕΩΡΓΟΥΛΗΣ

1.—Ὁς Πολεμιστής.

α) Συμπληρώνων τὴν πληροφορίαν τοῦ κ. Θεοδοσίου Κυριακοπούλου Γυμνασιάρχου, ἐφέδρου λοχαγοῦ τότε, ἀναφέρω, ὅτι ὑπῆρξα θεατῆς τῆς σκηνῆς τῆς ἐξουδετερώσεως καὶ τῆς ἐκμηδενίσεως τῆς Τουρκικῆς ἴλης κατὰ τὴν ὑποχώρησιν. Ἡ Μεραρχία μου—καὶ ἄλλα τμήματα—αἰφνιδιάσθη εἰς τὸ Κιοπρουλοῦ καὶ τὰ τμήματά μας ὑπεχώρουν ἀτάκτως εἰς τὴν δεξιὰν κλιτύν. Ἡ ἴλη Τουρκικοῦ Ἴππικοῦ παρουσιάσθη καὶ εἰσέβαλεν εἰς τὴν ὑποχωροῦσαν φάλαγγα. Ἀλλὰ βληθεῖσα ὑπὸ τοῦ σφοδροῦ πυρὸς τῆς ὁμάδος Κυριακοπούλου—Γεωργούλη περιεστρέφετο διὰ τὴν διαφύγη, ἕως ὅτου ἐξηφανίσθη. Ἡ φάλαγγξ τοῦ ὑποχωροῦντος πεζικοῦ ἐσώθη ἀπὸ τοὺς ἀφανεῖς πολεμιστάς.

β) Τὰ συντάγματά μας 8ον, 11ον, εὕρισκοντο καὶ ἐπορευόντο καὶ ἐμάχοντο καὶ ἀνεπαύοντο παραπλεύρως. Στρατιῶται ἐρχόμενοι ἀπὸ τὸ 11ον μοῦ ἀνέφερον αὐθορμήτως τὴν ἡρεμίαν, τὴν ψυχραιμίαν, τὴν ἀνδρείαν τοῦ Γεωργούλη. Καὶ ἡ γνώμη τῶν στρατιωτῶν εἶναι ἡ καλυτέρα καὶ γνησιωτέρα ἔκθεσις.

γ) Μετὰ πολλὰ ἔτη συνηντήθη μὲ μερικοὺς ἐκ τῶν στρατιωτῶν αὐτοῦ: Μοῦ ἐξέφρασαν τὴν σφοδρὰν ἐπιθυμίαν, νὰ ἴδουν τὸν Γεωργούλην, καὶ ἐπανέλαβον τὰς ἐπαινετικὰς ἀναμνήσεις των ἀπὸ τὸ μέτωπον.

2.—Ὁς Σπουδαστής.

α) Ὅταν εἰσηρχόμην εἰς τὸ Γυμνάσιον Καλαμάτας τὸ 1908, ἐξήρχετο ἢ εἶχεν μόλις ἐξέλθει ὁ Γεωργούλης καὶ ἐφθασεν εἰς τὰ ὄψα μου ἢ φήμη του ὡς ἀρίστου μαθητοῦ.

β) Ὅταν διωρίσθη εἰς Βαρυμπόπην, νῦν Μοναστήριον, χωρίον ὄρεινόν τῆς Τριφυλίας ἐπὶ τῶν Κοντοβουνίων, οὐδόλως διέκοψε τὴν ἐπαφήν του πρὸς τὰ βιβλία οὐδὲ παρεπονέθη, ὅτι δὲν δύναται κανεὶς εἰς τὰ χωρία νὰ μελετήσῃ. Ἐκαμμεν ἀρίστην ἐντύπωσιν εἰς τοὺς χωρικοὺς καὶ τοὺς μαθητάς. Εἷς ἐξ αὐτῶν μετὰ πολλὰ ἔτη ἐξεφράσθη εὐφημότατα καὶ ἐζήτησε καὶ συνηντήσαμεν αὐτὸν εἰς τὸ βιβλιοπωλεῖον Ἀλεξίου. Ποῦ ἄλλοῦ; Μόνον πλησίον βιβλίων.

γ) Ὅταν ἐπέρασεν ἀπὸ ἐκεῖ ὁ ἔξυπνος καὶ προοδευτικὸς γενικὸς Ἐπιθεωρητῆς Σταῦρος Τζουμελέας, ἀντελήφθη τὴν ἀξίαν του, μετέθεσεν αὐτὸν εἰς Καλαμάταν ὡς καθηγητὴν του καὶ βοηθόν του. Ἐδημιούργησεν ἐκεῖ φήμην καὶ ἀρίστην ἐντύπωσιν ἐπὶ πλεόν καὶ διὰ τὴν κοινωνικὴν συμμετοχὴν καὶ δρασίαν του.

3.— Ὡς Διδάσκαλος.

α) Μαθητής μου εἰς τὸ Ἑλληνικὸν σχολεῖον Δυρραχίου, νῦν Ταξίαρχος ἐ.ἀ. ὑπῆρξε μαθητὴς τοῦ Γεωργούλη εἰς τὸ Πρακτικὸν Λύκειον Καλαμάτας. Κατὰ τὰς διακοπὰς εἰς τὴν Πλατεῖαν τοῦ χωριοῦ, Λίθαρον, ἐξεφράζετο μετ' ἐνθουσιασμοῦ διὰ τὸν Γεωργούλην: «Ὁ Γεωργούλης, σοφός, εὐγενής, εὐχάριστος εἰς τὴν διδασκαλίαν. Νὰ ἀκούσης Λογικὴν καὶ νὰ ἀφήσης τὸ θαῦμά σου ἀπὸ τὸν τρόπον καὶ τὸ περιεχόμενον. Ἀναμειγνύεται ἐπιτυχῶς εἰς ὅλα τὰ μαθήματα καὶ εἰς τὰ Μαθηματικά. Ἡ καλυτέρα καὶ ἀμεροληπτοτέρα ἔκθεσις. Ζηλευτέα καὶ ἐπιδιωκτέα.

β) Μαθητής μου εἰς τὸ γυμνάσιον, μαθητής του εἰς τὸ Διδασκαλεῖον Μέσης Ἐκπαιδευσεως, ἐξεφράσθη ἐπίσης ἐνθουσιωδῶς διὰ τὸν Γεωργούλην, Διευθυντὴν τοῦ Διδασκαλείου! «Πράγματι εἶναι ὑπέροχος καὶ διακεκριμένος, Διδάσκαλος τῶν διδασκάλων».

4.— Ἀνέκδοτα.

Συνήθως εἰς τοὺς μεγάλους, τοὺς θρυλικούς, ἀποδίδουν καὶ γνώμας, τὰς ὁποίας δὲν ἐξέφρασεν ἢ ἐξέφρασαν ἄλλοι. Ὁ Γεωργούλης ἔγινε μέγας, θρυλικός. Ἀναφέρουν ὡς λεχθέντα ἔξυπνα τινὰ καὶ δηκτικὰ καὶ διδακτικὰ.

α) Εἶχεν εἰσαχθῆ ἡ διδακτικὴ μέθοδος τῆς ἐκμαιεύσεως τῆς συνεχείας τοῦ μαθήματος. Εἶς τινὰ μαθήματα, κυρίως ἱστορικά, δὲν δικαιολογεῖται ἡ ἐρώτησις: «Ἐπειτα τί θὰ ἔκανεν ὁ Θεμιστοκλῆς;», διότι ἡ Ἱστορία δὲν ἀκολουθεῖ τὴν λογικὴν μας. Σατιρίζων τὴν κατάχρησιν ὁ Γεωργούλης ἀνέφερον, ὅτι: «Ὁ διδάσκαλος ἐδίδασκε τὴν διάβασιν τῆς Ἐρυθρᾶς θαλάσσης. Φθάνει διηγούμενος καὶ ἐρωτῶν εἰς τὸ σημεῖον, ὅπου οἱ Ἑβραῖοι εἶχον διαβῆ τὴν θάλασσαν, καὶ ἐρωτᾷ τοὺς μαθητάς: «Ἐπειτα τί θὰ ἔκαμαν οἱ Ἑβραῖοι;» Ἡ τάξις δὲν ἀπαντᾷ, κάποιος σηκώνει τὸ χέρι του. «Λέγε». «Θὰ ἐκάθισαν νὰ στεγνώσουν».

β) Ἐνίοτε αἱ προαγωγαὶ δὲν γίνονται ἢ νομίζομεν ὅτι δὲν γίνονται κατ' ἀξίαν. Λέγει κάποιος συνάδελφος εἰς τὸν Γεωργούλην: «Τὰ κατάφερον ὁ Θεόδωρος νὰ γίνῃ Γυμνασιάρχης». Ἀπαντᾷ ὁ Γεωργούλης: «Διὰ νὰ βλάπτῃ ὀλιγώτερον».

(Τὸ ἀναφερόμενον ὄνομα καὶ βαθμὸς εἶναι ὄχι δι' ὀρισμένην περίπτωσιν καὶ γνωστήν, ἀλλὰ διὰ πολλούς).

γ) Ὁ Ἵπουργός κατὰ τὴν συνεργασίαν του μετ' ὃν Γεωργούλην θαυμάζει αὐτὸν καὶ ἐρωτᾷ, «Διατί, κ. Γεωργούλη, δὲν ἐγίνατε Καθηγητὴς τοῦ Πανεπιστημίου;». «Διότι δὲν θέλω νὰ ὑπογράψω αἴτησιν», ἀπαντᾷ. Ὁ νοῶν νοεῖτω καὶ συγκρινέτω μετ' ἃ συνήθως γιγνόμενα.

5.— Ἄλλοι θὰ ἐκθέσουν εἰς τὸν παρόντα ἰτόμον συστηματικώτερον καὶ λογοτεχνικώτερον τὰ ἔργα, τὸν βίον καὶ τὸν χαρακτῆρα τοῦ Γεωργούλη. Νομίζω ὅμως καὶ τὰ ἀνωτέρω τμήματα θὰ συμπληρώσουν τὴν προσπάθειαν τῆς πλήρους ἀποδόσεως τῆς εἰκόνης Γεωργούλη, θὰ ἐκτιμηθοῦν ὡς ἀπολύτως πηγαῖα, θὰ διδάξουν καὶ θὰ συντελέσουν εἰς τὸν ἀνθρωπισμὸν μας, διὰ τὸν ὅποιον ἐγεννήθη καὶ ἔζησε καὶ θὰ ζήσῃ εἰς τὴν Μνήμην μας.